

P. Katának

Az volt az utolsó nyaram otthon, mielőtt beszippantott az egyetemi város és a bölcsész-lét – utolsó nyár, utolsó napok, ha otthon végeztem a ház körüli teendőkkkel, megnyugtatóan a lelkiismeretemet, átadtam magam az édes-bús nihilnek, süttettem a hasam, olvastam, írtam a borzalmas-maníros nagykamasz-verseket.

Legszívesebben a falu végén, a futballpálya szélén tettem a semmit – hanyatt dőltem a rövidre vágott fűben, hallgattam az ócska, kék nyomós kút csepp-csepegését, Rimbaud-t vagy Kerouac-ot nyálaztam, és vártam Ginát.

Különös kis bakfis volt, arcán, tekintetében a kibontakozó szépség ígérete – úgy csapódott hozzám, mint egy kóbor, éhes kiscica, először csak átbújt a kerítésük foghíján – a pálya mellett laktak –, és a távolból figyelt, aztán közelebb és közelebb merészkedett – körüldorombolt, egy letépett ökörfarkkóróval megbirizgálta a térdemet, leült mellém, fűtyörészett, a könyvem borítóját vizslatta ártatlan-szürke-kék szemmel, rákérdezett, mit olvasok –, lusta voltam elküldeni, inkább válaszoltam neki; néhány nap alatt összebarátkoztunk.

– Pepita vagyok, félvér – közölte első beszélgetéseink egyikén. – Nem zavar?

Megráztam a fejemet.

– Apám cigány. De nem oláj ám! Romungró. Teljesen más a kettő, frankón. A nyelv, a ruhák, minden. Az olájok megvesznek a nagy virágos mintákért, csipázd meg a ruhájukat. Ha azt mondanád fatterra, oláj, dzsalhatnál elfelé.

Felpillantottam a könyvből, megnéztem magamnak Ginát. Csoda tudja – fejlődő melle, vékony karja-lába, sima pofija láttán el nem döntöttem volna, hány éves, talán tizenhárom-tizennégy. Korhatáros filmre ugyan be nem engednék.

– Sokat tudsz, Pepita Gina.

A lány megrántotta a vállát, aztán hirtelen mozdulattal benyúlt kinyúlt pólója alá – májlitül-póni-rózsaszín –, és furcsán kifacsarodott karral megvakarta lapockáját.

– Van ez így. Történetek dolgok, onnan tudom. Szoszi, mennem kell, anyám kibelez, ha vacsira nem vagyok otthon. Ilyen téren rém érzéki. Meg más dolgokban is. Ha mondjuk, megyünk a városban, és egy cigány rám szól, hogy „dikk, benned is van vonyó?“, hát anyám idegbajt kap. „Csak barnább a bőre az átlagosnál, kreol a szentem!“. Aztán lökdös tovább, le ne álljak beszélgetni. De most már tényleg... szia! – Azzal már rohant is el.

– Szia, Pepita! – kiáltottam utána. Nem szólt vissza – rajta ragadt hát a név.

Gyakran mesélt az álmairól-terveiről – táncosnő szeretett volna lenni, „nekem véremlében a zene!“ – nevetett fel, és hogy igazát bizonyítsa, rögtön felpattant, és ellejtett egy-két maga alkotta koreográfiát. Elnéztem, amint csipőjét ringatja, ujját pattintgatja, kezével-karjával delejes-bűvölő mozdulatokat tesz, megsejdtettem valamit, valami szívszorító harmóniát, és kénytelen voltam igazat adni neki.

Emlékszem, egyszer Kerouac spontán prózáját magyaráztam neki, az „adj-neki-bibap-prozódíát“, a módszert, amellyel beugrunk

képeink közepébe, csak semmi smúz, semmi előre megfontolás, és úszunk kifelé, a nyelv felé – ne a szép szavakat keresd, csak írd le, amit látsz, ami a tolladra tolul – és így tovább, így tovább...

Gina mellettem hasalt, a lábát lóbálta, álla a tenyerében, fekete haját meg-meglibbentette a szél – egyszer csak felém fordult, uja begyével letörölt valami piszkot az orrom hegyéről, és azt mondta: – Te úgy akarsz írni, ahogy mi élünk. Furcsa, nem?

A költözések... Mikor ezt mesélte, szoknyát viselt, hozzá félretaposott férficipőt – olyan volt maga is, akár egy koraérett csavargó, utak-dűlők tekergő életművésze –, csak a batyu meg a vándorbot hiányzott mellőle.

Két hónap, három, legfeljebb fél év – magyarázta –, mert mindig jön valami gebasz, és legyen bármilyen láshi a lakás, az iskola, minden, ők szedik a sátorfát, mennek tovább. Ezért nincsenek barátai se – újból és újból elkezdni az ismerkedést piszkos fárasztó dolog.

Kérdésemre, hogy mégis miféle gebaszok történnek velük, nem felelt, csak megrázta a fejét – elnéztem profilját, szépen szabott orrát, sokat tapasztalt bakfis-kobakját, észrevettem, ahogy finom szálu, fekete haja szálai izzadt nyakszirtjére tapadtak. Hirtelen kedvem támadt volna csókot nyomni a tarkójára, oda, ahol a bőr alatt kidomborodik a csigolyák gyöngysora, aztán magamhoz húznom őt, és a fülébe súgni: nem lesz semmi baj, a költözések sorának – mint mindennek ezen a bánat-bús világon – egyszer csak vége szakad.

A pályán csend honolt, a házuk közel volt – néha akaratlan kihallgattam Pepita Gina szüleinek veszekedését –, hanyatt feküdtünk egymás mellett, néztük a felhőket, a valószerűtlen-kék, nyárvégi eget, és hallgattuk az ideges-magas női hang staccatóját, a sok „miért nem találsz munkát”, az „én lányom...”, „putriba soha...” „ő nem olyan” szilánkjait, és az apa választát, a néha, központozásszerűen eldörmögött „nyugodj meg”-eket.

– A rokonaim azt mondják – kezdte Gina, miközben jobbjával szórakozottan tépdeste a fűszálakat –, hogy amikor összeházasodtak, nagyon szerették egymást. Apa bányában dolgozott... aztán a bányát bezárták.

Kamasz-komolysággal bólintottam, de nem szóltam – minek? Nyilvánvaló volt, a szerelem elkopott, a nyomor és a különbségek megmaradtak – azok mindig megmaradnak.

A nyár utolsó napja – hónom alatt a Lord Jimmel, szívemben melankóliával ballagtam le a pályára, menet közben szórakozottan rugdaltam a katángok kék virágait – heveredtem volna szokott helyemre, mikor tekintetem a pálya szélén álló, kidőlt-bedőlt, rogyanó tűzfalú házra esett; a kerítésen tábla, rajta frissen-kézzel mázolt felirat: ez a ház eladó.

Csengő sehol, a kapu zárva, jobb híján kavicssal szórtam meg a ház tetejét, és reménykedtem, hogy barátnőm veszi a lapot – a portán csakhamar mozgás támadt, a kerítés egy deszkája félrebillent, a résen Gina szuszakolta át törékeny madár-testét. Ahogy meglátott, odaszaladt hozzám, a nyakamba ugrott.

– Anyu megint besokallt, miután elmentek a rendőrök, azt kiabálta, hogy nem marad itt tovább, eladja a házat, elmegyünk innen. Most alszik, teljesen kikészült... Jaj, de jó, hogy itt vagy!

Karom a derekán, feje a vállamon, így botladoztunk el a kútig – Gina lenyomta a kart, a vízszög alá dugta a fejét –, míg csöpögő hajjal, levegőt kapkodva mellém kuporodott, elmesélte az előző este történeteket.

Vacsoránál ültek, mikor beállított Gina bátyja Pestről, kezében bőrönddel – kitétték az albérletéből.

– Nem tehetett róla! Apa testvére a családjával beállított a tesához, hogy nincs hol aludniuk. A bátyám meg... puding az egész ember, nem tud nemet mondani. Becuccoltatta a nagybratyóékat, öten aludtak egy szobában. A tulaj meg épp betoppant ellenőrzésre, és egyből kirúgta őket. Valami olyasmit kiabált, hogy az ő lakása nem putri, takarodjon a banda kifelé...

Magamhoz húztam Ginát – kertészfarmert viselt, alatta csak egy rózsaszín, szatén melltartót. Emlékszem, egyszer elmagyarázta nekem, milyen jó a nyári hőségben a szatén hűvös érintése a bőrön... táncoslány-fifika. Átkaroltam, folytatta:

– Úgyhogy a bratyó hazaavelt. Nem volt hová mennie, ugrott a meló is, mert nem tudott bejárni. Haza kellett jönnie, pedig nem akart. Tudod, mi várta itthon?

Sejtettem – előttem volt a kép, ahogy az anya felugrik a konyhaasztal, a vacsora mellől, a komor tekintetű fiúra mered, de nem a gyereket látja, hanem a csalódást, munkájának-igyekezetének semmibe vételét... putri, cigány... nem gondolkodik, üt, a fiához vágja, ami a keze ügyébe kerül.

– Sirt és ordított egyszerre. – Gina cipője orrával egy fűcsomót rugdosott. – Hogy pedig milyen jó állása volt a bratyónak, milyen jó lakása, jövője... Azt üvöltötte, kiirtja belőlünk ezt a vért, nem hagyja, hogy elrontsa az életünket. Hogy a tesa meg se mozdult, azon csak még jobban felkapta a vizet. Falhoz vágta a leveses tálat, aztán felkapta az asztalról a kést...

Felkapja a kést, pillanatnyi szédületében azzal csapolná azt a rossz vért – Gina sikít, a báty hátrál, az apa felugrik, életében először megüti, pofon vágja a feleségét, kicsavarja a kezéből a kést; a csupa-béke-dörmögés, tohonya férfi most üvölt, „a gyereked, bazmeg!” – vérzik a keze, konyharuhát keresgél, szentségel, a penge felsebezte a tenyerét.

– A szomszéd hívta ki ránk a zsarukat – fejezte be a történetet Gina. – Cigánybalhé. Apát bevitték, nem tudom, hogy a kórházba vagy a kóterba? A bratyó lelépett. Anya alszik, én pedig – mosolygott rám meggyötörten – itt vagyok.

– Aha. Itt. De meddig?

A lány összeborzolta fekete tincseit, felállt, szándékolt-erőltetett nemtörődömséggel vont vállat:

– Hát tudom én azt? Megint kezdődik előlről minden. Egy új falu, egy új város, egy olyan olcsó albérlet vagy ház... a szokásos. Dzsálunk tovább, ha megint jön a gebasz. Nem tudsz mit csinálni. – Megrázta a fejét. – Sajnálom, de tényleg nem.

Fütyülni kezdett valami egynyári slágert, a karját tekerte-csavargatta a dal ütemére, dobálta a haját – néztem őt, ahogy távolodott, és elszorult a szívem, úgy, ahogy még sosem, egyetlen nyárutón, egyetlen estén sem – kabócák és tücskök szóltak, a nap vörös korongja az akácfák mögé bukott, én pedig, noha már messze járt, még mindig Ginát láttam magam előtt; hol az otthon, Pepita Gina? Mikor ér véget a futás?

Választ persze nem kaptam.

Egy örökkévalóságig vártam, meg-megborzongtam a leszálló, csendes-hűvös alkonyatban, hagytam, hogy a fülemben döngjenek és véretem szívják a szúnyogok és más esti rovarok – végül, mikor már minden porcikám sajgott, karom pedig libabőrös volt, felkeltem, lesöpörtem a ruhámra ragadt fűszálakat, a Lord Jimmel a kezemben még egy utolsó pillantást vettem a házra, az ablakból szüremli világosságra, a fehér, esetlen betűkkel telimázolt táblára, „ez a ház eladó”, és elindultam hazafelé.